

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

EED Factsheet keurmerk: Green Key Hotel

In opdracht van het ministerie van Economische Zaken

*>> Duurzaam, Agrarisch, Innovatief
en Internationaal Ondernemen*

EED Factsheet keurmerk: Green Key Hotel

Samenvatting

Deze factsheet maakt onderdeel uit van een reeks. In iedere factsheet uit deze reeks wordt aangegeven in hoeverre het betreffende keurmerk voldoet aan de EED-criteria van een energieaudit. Hier wordt bedoeld de vierjaarlijkse audit die wordt opgelegd aan grote ondernemingen door artikel 8 van het Energy Efficiency Directive (EED, 2012/27/EU van 25 oktober 2012) en de ministeriële regeling IENM/BSK-2015/103340 van 10 juli 2015.

In één oogopslag:

- groen: voldoet aan de criteria van EED.
- wit: het EED-criterium valt niet onder het keurmerk, maar gezien hetgeen waarop het keurmerk is gericht, is dat criterium daarvoor niet relevant.
- geel: voldoet deels aan de criteria van EED, of voldoet vanaf een bepaald niveau van het keurmerk aan de criteria. In het geval van het deels voldoen aan de criteria is het aan het bevoegd gezag te beoordelen of dat in voldoende mate is. In § 4 wordt daarover advies gegeven.
- rood: voldoet niet aan de criteria van een EED-audit. Dit hoeft niet altijd problematisch te zijn.

Green Key Hotels voldoet aan de volgende criteria:

- Het keurmerk wordt gecontroleerd door een onafhankelijke partij.
- Er is een opgave van energieverbruiken.
- De audit bevat een plan voor de uitvoering van maatregelen.
- Het keurmerk maakt geen koppeling met wettelijke verplichtingen.
- Er vindt borging van het keurmerk plaats.

Green Key Hotels voldoet deels of niet aan de volgende criteria:

- Het keurmerk omvat geen volledige energie-audit.
- Het keurmerk omvat geen audit voor productieprocessen.
- Het keurmerk omvat geen audit voor utilities, gebouwen en transport
- De audit omvat geen belastingprofielen.
- De audit omvat niet alle energiedragers.
- De audit omvat geen verbruiksprofielen.
- De levenscyclusmethode voor rentabiliteit wordt soms toegepast.
- Het auditverslag bevat een beperkt overzicht van besparingsmaatregelen.
- Het keurmerk heeft geen ambitieniveau voor energie.

Samenvattend oordeel:

Green Key Hotel niveau brons: acceptabel met aanvullingen.
Green Key Hotel niveau zilver: acceptabel met aanvullingen.
Green Key Hotel niveau goud: acceptabel met aanvullingen.

Zie §4 voor details van de beoordeling en het advies.

§ 1 – Introductie en gebruik factsheet

Deze factsheet maakt onderdeel uit van een reeks. In iedere factsheet uit deze reeks wordt aangegeven in hoeverre het betreffende keurmerk voldoet aan de EED-criteria van een energieaudit. Hier wordt bedoeld de vierjaarlijkse audit die wordt opgelegd aan grote ondernemingen door artikel 8 van het Energy Efficiency Directive (EED, 2012/27/EU van 25 oktober 2012) en de ministeriële regeling IENM/BSK-2015/103340 van 10 juli 2015.

Het gaat bij deze reeks factsheets om keurmerken die een certificaat afgeven en in ieder geval een energieaudit omvatten. De factsheet geeft aan op welke punten het keurmerk wel of niet in voldoende mate voldoet aan de EED-criteria. Als extra werkzaamheden nodig zijn om te voldoen aan de EED-criteria dan is aangegeven hoe dit het beste kan. De factsheet geeft zo een beoordeling van het keurmerk in het licht van de EED-criteria en aanbevelingen aan bevoegd gezag en certificaathouders over aanvullende werkzaamheden.

Deze aanbevelingen zijn richtinggevend voor het bevoegd gezag en hebben geen juridische status. Bevoegd gezag wordt echter wel sterk aangemoedigd de aanbevelingen op te volgen. Daarmee wordt een duidelijke lijn ten aanzien van het keurmerk gevolgd. Dit geeft uniformiteit in de uitvoering waarmee de uitvoeringslasten voor de EED-richtlijn worden gereduceerd en het bedrijfsleven wordt aangemoedigd om op structurele wijze aan energiebesparing en duurzaamheid te werken door het gebruiken van een gecertificeerd keurmerk.

Als een bedrijf in het bezit is van dit keurmerk, stuurt het bedrijf een kopie van het certificaat aan het bevoegd gezag op. Het bevoegd gezag bepaalt of het inzage wil krijgen in de onderliggende informatie.

Het keurmerkcertificaat, de energiebalans en de lijst met energiebesparende maatregelen met uitvoeringsplan zijn bij de onderneming opvraagbaar door het bevoegd gezag.

Keurmerkbeheerders kunnen de factsheet gebruiken om naar aanleiding van de bevindingen een keurmerk aan te passen. De factsheet zal geactualiseerd worden na relevante en substantiële aanpassingen.

Leeswijzer: § 2 geeft een korte beschrijving van het keurmerk en het toepassingsgebied. § 3 geeft detailinformatie over elk EED-criterium en de mate waarin het keurmerk daaraan voldoet. § 4 geeft het oordeel, inclusief een praktisch advies over eventuele aanvullingen. § 5 bevat contactgegevens en referenties.

Links naar de factsheets op de website van RVO worden op de volgende websites gepubliceerd
www.rvo.nl/eed
www.omgevingsdienst.nl
www.vng.nl

§ 2 - Inleiding Green Key Hotel

Green Key is een keurmerk voor de recreatie- en vrijetijdsbranche. Het is een programma van de Foundation for Environmental Education (FEE) met het hoofdkantoor in Denemarken. FEEN is de Nederlandse afdeling van FEE. In Nederland wordt het Green Key programma uitgevoerd door SKMVK: Stichting Keurmerk Milieu, Veiligheid en Kwaliteit. Het geheel wordt

bewaakt door het International Steering Committee Green Key. In Nederland is Green Key niet geaccrediteerd.

Er zijn verscheidene sectoren waarvoor een Green Key keurmerk bestaat, namelijk:

- Green Key toeristische locaties
- Green Key zakelijke locaties.

Elk van deze sectoren heeft nog een fijne onderverdeling met meer dan 15 subsectoren. Elke subsector heeft zijn eigen handleiding. Eén daarvan is Green Key hotels. Deze factsheet heeft enkel betrekking op Green Key Hotel, deze wordt veelal gebruikt door de grotere hotels. Zie www.greenkey.nl/criteria.

Er zijn 3 niveaus van het keurmerk:

- brons
- zilver
- goud.

Het keurmerk kent verplichte en optionele normen. Voor alle niveaus (brons, zilver of goud) moeten alle verplichte normen worden geïmplementeerd. Voor brons moeten daarnaast 25 optionele normen worden ingevoerd, voor zilver 33 en voor goud 41. De normen hebben betrekking op de 12 categorieën binnen het keurmerk, waarvan, relevant voor de Energie Efficiëntie Richtlijn, energie en mobiliteit er twee zijn. Het hoofdstuk energie omvat 19 normen en het hoofdstuk mobiliteit 7 normen.

Binnen Green Key gaat de aandacht, naast het stimuleren van bewust gedrag en bewuste inkoop, onder andere uit naar het zuinig omgaan met energie en water.

In Nederland zijn er ca. 300 certificaathouders Green Key Hotel.

Eens per drie jaar worden de normen herzien. De Stichting KMKV herziert de normen dan in overleg met de Green Key certificaathouders. Nadat de normen herzien zijn, krijgen de deelnemers één jaar de tijd om aan de nieuwe normen te voldoen. De Green Key certificaathouders worden elke 2 jaar geaudit.

§ 3 - Samenhang met de EED-audit

Onderstaande beschrijving gaat in op details van Green Key Hotel in relatie tot de auditplicht voor grote ondernemingen volgens artikel 8 van het EED. RVO heeft deze analyse gedaan in overleg met betrokkenen vanuit bevoegd gezag Wm en in overleg met de keurmerkbeheerder.

Per EED auditcriterium:

1. ■ Omvat het keurmerk een energieaudit?

- Green Key Brons
- Green Key Zilver
- Green Key Goud

Houders van het keurmerk Green Key Hotel hebben niet altijd een uitgebreid energieonderzoek uitgevoerd. Het samenstellen van een overzicht van het energieverbruik van drie voorgaande jaren maakt wel deel uit van de activiteiten binnen het keurmerk.

Binnen het keurmerk wordt voor een audit verwezen naar de zg. ASHRAE Procedures for Commercial Building Energy Audits”, level I analysis. Dit is een walk-through audit, en die voldoet niet aan de criteria van een EED-audit. Walk-through audits zijn (over het algemeen) te oppervlakkig.

Het uitvoeren van een uitgebreid energieonderzoek is wel één van de maatregelen die een hotel kan nemen. Het is een optionele maatregel met nummer 7.15 uit de handleiding Green Key Hotel.

2. ■ Controle keurmerk door onafhankelijke partij?

Ja. Om de 2 jaar worden certificaathouders gekeurd door een keurmeester. Dat is een auditor van de stichting Groen Belicht die in opdracht van Green Key werkt. Voorafgaand aan een keuring moeten deelnemers een doe-het-zelf keuring invullen en bewijsmateriaal voor de uiteindelijke keuring verzamelen.

3. □ Omvat audit productieprocessen?

Green Key is gericht op de toeristische en recreatieve sector. In die sector is er in principe geen sprake van productieprocessen zoals bedoeld in de EED richtlijn.

4. ■ Omvat de energieaudit utilities?

Zie ook punt 1: omvat het keurmerk een energieaudit? Het aspect utilities moet van een energieaudit deel uitmaken.

Het keurmerk besteedt in principe wel aandacht aan energiebesparende maatregelen voor utilities. B.v. het toepassen van technische systemen die een optimale levering van warmte of koude mogelijk maken (nr. 7.3 Green Key Handleiding). De meeste maatregelen voor utilities zijn echter optioneel. Het aantal verplichte maatregelen binnen Green Key Hotel is te klein om dat als voldoende invulling van de EED-auditplicht te kunnen aanmerken.

5. ■ Omvat de energieaudit gebouwen?

Zie ook punt 1: omvat het keurmerk een energieaudit? Het aspect gebouwen moet van een energieaudit deel uitmaken.

Het keurmerk besteedt wel aandacht aan energiebesparende maatregelen voor gebouwen. B.v. het tegengaan van warmteverlies (nummer 7.4 van de Green Key Hotel Handleiding). De meeste maatregelen zijn optioneel.

6. ■ Omvat audit transport?

Zie ook punt 1: omvat het keurmerk een energieaudit? Het aspect transport moet van een energieaudit deel uitmaken.

Het keurmerk besteedt aandacht aan energiebesparende maatregelen voor mobiliteit (hoofdstuk 9 uit de Handleiding Green Key Hotel). B.v. het hotel communiceert op de website over de bereikbaarheid van het hotel met het openbaar vervoer. De meeste maatregelen zijn optioneel.

7. ■ Is er opgave van:

- a. actuele energieverbruiken?
- b. gemeten verbruiken?
- c. traceerbare verbruiken?
- d. herleidbare verbruiken?

Ja. Toelichting: de deelnemer voert zijn verbruiken in via Mijn Green Key, een inlogpagina op de website. De gemeten verbruiken omvatten minimaal de laatste drie jaar. De ingevoerde gegevens en de daaruit berekende kentallen worden door de auditor geanalyseerd en vervolgens besproken met de Green Key deelnemer. De verbruiken zijn traceerbaar via facturen en opnamelijsten van meters.

Voor wat betreft mobiliteit, daaronder ook de kilometers woon-werk verkeer. De CO₂-emissie wordt bepaald en tevens worden er kengetallen (b.v. kWh per overnachting) berekend en via een interne benchmark anoniem met de andere Green Key Hotel deelnemers uit de doelgroep vergeleken.

8. Omvat audit belastingprofielen?

Een belastingprofiel geeft inzicht in de variatie van het energieverbruik in de tijd. Een dergelijke analyse maakt geen deel uit van het keurmerk Green Key Hotel. Het bestuderen van belastingprofielen heeft vooral daar zin waar er op gestuurd kan worden en daar waar via een belastingprofiel onnodig energieverbruik kan worden gesignaleerd. Bij hotels worden variaties in het energieverbruik voornamelijk veroorzaakt door het dag-nacht ritme, de seizoensinvloeden en de bezettingsgraad. Deze invloeden geven in principe voorspelbare effecten en worden, ook weer in principe, in het pallet van erkende en mogelijke aanvullende besparingsmaatregelen meegenomen, inclusief gedragsmaatregelen die er op gericht zijn te voorkomen dat onnodig energie wordt verbruikt (bijvoorbeeld het voorkomen van het gebruik van airconditioning bij koel weer). Nader onderzoek daarnaar is voor individuele hotels van weinig toegevoegde waarde.

9. Bevat audit alle energiedragers?

De energieverbruiken dekken het totaal: elektriciteit, aardgas, propaan, butaan, stadsverwarming, waterverbruik en eigen opwekking. Allen het energieverbruik voor vervoer wordt niet meegenomen in het keurmerk. Dit wordt meegenomen als een uitgebreid energieonderzoek plaatsvindt (punt 1).

10. Bevat audit verbruiksprofielen?

- a. voor processen?
- b. voor gebouwen?
- c. voor utilities?
- d. voor transport?

Een verbruiksprofiel is de onderverdeling van het energieverbruik naar de diverse energieverbruikende toepassingen. Het vaststellen van verbruiksprofielen wordt voor het verkrijgen van het keurmerk Green Key Hotel niet gevraagd. De reden hiervoor is dat het verbruiksprofiel van hotel tot hotel weinig varieert. Bijvoorbeeld voor een hotel zonder zwembad: 20% van het aardgas voor de keuken en 80% voor verwarming.

11. ■ Is levenscyclusmethode rentabiliteit gebruikt?

Nee. Rentabiliteitsberekeningen bij hotels worden gemaakt op basis van de eenvoudige terugverdientijd.

12. ■ Omvat audit overzicht besparingsmaatregelen?

Het keurmerk leidt tot een overzicht van besparingsmaatregelen. De Handleiding Green Key Hotel biedt een lijst van 19 energiebesparingsmaatregelen. Van de lijst zijn 3 maatregelen verplicht voor het keurmerk en 16 optioneel. Deze aanpak leidt tot een overzicht van maatregelen dat onvoldoende is om als equivalent aan de EED-auditcriteria te zien. De EED-audit verlangt een volledig overzicht van energiebesparingsmaatregelen.

13. ■ Omvat audit een plan voor de uitvoering van maatregelen?

Ja. Een hotel stelt een actielijst op met maatregelen die uitgevoerd gaan worden.

Het formuleren van een plan voor de uitvoering van maatregelen is géén vereiste voor de verplichte audit volgens de Energie Efficiëntie Richtlijn, maar een dergelijk plan maakt het overleg met het bevoegd gezag over verplichtingen vanuit de wet Milieubeheer wel veel gemakkelijker.

14. ■ Heeft keurmerk een ambitieniveau voor energie?

Nee, er is geen ambitieniveau voor energie, behalve het voldoen aan wet- en regelgeving. Het keurmerk stimuleert de deelnemers wel om het energieverbruik te verminderen, maar de stimulans is te vrijblijvend om als stevige ambitie te kunnen worden aangemerkt.

15. ■ Maakt het keurmerk een koppeling met wettelijke verplichtingen?

Ja, in maar de controle hierop is matig. Vanuit het keurmerk Green Key Hotel, wordt er via een standaardverklaring die het hotel zelf invult aangegeven dat aan wet- en regelgeving wordt voldaan (Wet Milieubeheer, WVO enz.). De auditor controleert dat via een ja/nee vragenlijst per regeling. Er wordt gebruik gemaakt van de (concept) Erkende Maatregellijst. Omdat die is ingebracht, voldoet het keurmerk aan dit aspect van de beoordeling.

16. ■ Vindt borging van de resultaten van het keurmerk plaats?

Toetsing vindt op het niveau van het keurmerk plaats door externe auditoren. Het keurmerk is echter niet geaccrediteerd. Voor het niveau goud wordt echter wel gewerkt aan een koppeling met Milieukeur. Milieukeur valt onder de raad van accreditatie, waarmee op termijn de kwaliteit van een audit van het keurmerk Green Key op het niveau goud is verzekerd.

§ 4 – Oordeel en advies.

Het algemeen oordeel kent drie niveaus:

1. Acceptabel
2. Acceptabel met aanvullingen
3. Onacceptabel in de huidige vorm

Het oordeel heeft betrekking op de eerste ronde van de EED energieaudit. En betreft dus ook een overgangssituatie waarbij het Rijk graag ziet dat keurmerken deze uitdaging positief oppakken. Als er nu het oordeel acceptabel wordt gegeven betekent dat niet per definitie dat het keurmerk voldoet aan de EED-criteria, maar meer dat het al goed op weg is. Het Rijk verwacht dat de keurmerkbeheerders de uitdaging oppakken om hun keurmerk in de komende jaren geheel “EED-proof” te maken. In de volgende ronde (december 2019) zal de beoordeling van een keurmerk dus strenger zijn: dan moet men voldoen aan alle dan geldende EED-criteria.

Het huidige oordeel hangt af van het aantal oranje en rode vakjes en het belang van die criteria. Bij dit oordeel wordt meegenomen dat de keurmerken nog in een leerproces zijn en wordt enige coudance betracht bij de huidige beperkingen. Minder dan 5 oranje en rode vakjes betekent “acceptabel” (uitgaande van de aanwezigheid van een energieaudit). Anders betekent het maatwerk. Deze ronde van de EED-audit zou enige informatie-uitwisseling tussen bevoegd gezag en de certificaathouder kunnen vergen. In de toekomst zouden de gele en rode elementen een standaardonderdeel van het certificaat kunnen zijn. Bevoegd gezag en de keurmerkhouder hebben deze teksten kunnen becommentariëren. De eindverantwoordelijkheid voor het eindoordeel van elk keurmerk ligt bij het Ministerie van Economische Zaken.

Oordeel:

Green Key Hotel brons: acceptabel met aanvullingen.

Green Key Hotel zilver: acceptabel met aanvullingen.

Green Key Hotel goud: acceptabel met aanvullingen.

Advies:

Belangrijkste aanvulling die bevoegd gezag kan vragen is dat maatregel 7.15 (“de deelnemer heeft een uitgebreid energieonderzoek uit laten voeren en/of een EPA-U laten vaststellen en werkt actief aan het uitvoeren van de maatregelen”) wordt uitgevoerd en dat de resultaten gedeeld worden. Bevoegd gezag zou daarbij mee moeten geven dat bij de uitvoering van maatregel 7.15 ook de andere elementen (productieprocessen, utilities, gebouwen, transport, belastingprofielen, verbruiksprofielen, besparingsmaatregelen) meegenomen moeten worden. In deze ronde zal dat wellicht niet optimaal kunnen gebeuren en zal dat enige uitwisseling tussen bevoegd gezag en de certificaathouder vergen. In de toekomst zou dit een standaard onderdeel van het certificaat kunnen worden.

§ 5 - Referenties

De consumentengids heeft in 2013 Green Key aangewezen als beste duurzaamheidskeurmerk voor de sector. (<http://www.recron.nl/k/news/view/51997/369/consumentenbond-positief-over-green-key.html>)

Contact:

KMVK, Stichting Keurmerk Milieu, Veiligheid & Kwaliteit

Erik van Dijk, directeur / national operator Green Key Nederland.

erik@kmvk.nl

06 12 81 06 41

<http://www.greenkey.nl/>

Green Key “Handboek”,

http://www.greenkey.nl/1/library/download/271492?format=save_to_disk

Zie Hoofdstuk 4: Water.
Zie Hoofdstuk 7: Energie.

Green Key “Algemene bijlage”, <http://www.greenkey.nl/1/library/download/106681>.
Zie Hoofdstuk 4: Water.
Zie Hoofdstuk 7: Energie.

Overzicht van gecertificeerde locaties (lijst- en kaartweergave):
<http://www.greenkey.nl/accommodaties>.
Overzicht van handleidingen met criteria per sector: <http://www.greenkey.nl/criteria>.

Dit is een publicatie van:
Rijksdienst voor Ondernemen Nederland
Croeselaan 15 | 3521 BJ Utrecht
Postbus 8242 | 3503 RE Utrecht
T +31 (0) 88 042 42 42
F +31 (0) 88 602 90 23
E klantcontact@rvo.nl
www.rvo.nl

Deze publicatie is tot stand gekomen in opdracht van het ministerie van Economische Zaken.

© Rijksdienst voor Ondernemend Nederland | augustus 2016
Publicatienummer: RVO-125-1601/FS-DUZA

De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl) stimuleert duurzaam, agrarisch, innovatief en internationaal ondernemen. Met subsidies, het vinden van zakenpartners, kennis en het voldoen aan wet- en regelgeving. RVO.nl werkt in opdracht van ministeries en de Europese Unie.

RVO.nl is een onderdeel van het ministerie van Economische Zaken.